

REDACȚIA
Dez. Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe un an .. 24 cor.
Pe jumătate an .. 12 "
Pe 1 lună .. 2 "

Nr-ri de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe un 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Dez. Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 302

† Vincențiu Babeș.

(*) Cel din urmă și cel mai celebru reprezentant al epocii noastre de renaștere națională: Vincențiu Babeș a încetat din viață. În politică n'a mai jucat rol dela 1893 încoaci, iar pe teren bisericesc își încheiase activitatea în congresul național dela 1900, când — deși era deja octogenar — ținuse o vorbire, în chestia mănăstirilor, plină de argumente istorice bine grupate și cari denotau o perfectă memorie și judecată. D'atunci încoaci a trăit retras, doar dacă a mai participat odată, de douăori, la ședințele Academiei Române, rezemat de brațul unuia dintre fii săi, ajuns, în România, profesor savant și membru și el al înaltei instituțiuni române.

Câtă stimă, dragoste, încredere și glorie poate da neamul românesc, lui Vincențiu Babeș i-a făcut parte cu prisos din toate. În schimb, cu câte daruri l-a înzestrat D-zeu. Babeș a servit și el neamul... În biserică și în politică, dela 1850 încoaci, dar mai ales după instituirea constituțiunii, Babeș a luat parte în toate luptele grele și înverșunate. D'o inteligență pe care i-au recunoscut-o și adversarii, d'o tenacitate și îndrăzneală fără seamăn și orator combativ cum puțini am avut, Babeș a slugit neamului în dietă ca deputat, în corporațiunile bisericești ca membru cu glas și vot decisiv, iar conferențele naționale ce a prezidiat au fost cele mai interesante, după cum și comitetul național ce a condus însemnează epocă în viața noastră politică.

O epocă încheiată, se înțelege.

Din motive pe cari atunci le-am combătut din răzputeri, dar căror în fața mormântului le dăm tributul nostru de stimă, căci erau ale unui fruntaș încărunit în lupte naționale, — destul că Vincențiu Babeș se împotriva politice memorandiste. D'aici conflictul între el și amicii noștri, conflict care s'a înăsprit îndeosebi după întemeierea în Sibiu a ziarului «Tribuna», așa că în cele din urmă a ajuns să se desbată și în presa din România... La 17 Maiu 1891 se încercase între noi, generația mai tină, și între Babeș prezidentul, o esplicare, în București. Dar nu s'a putut ajunge la înțelegere nici cu tinerii emigrați, nici cu amicii lor d'acasă, ci campania s'a urmat și nici nu s'a potolit decât după ce la 1892 prezidentul Babeș se retrage de pe arenă. El nici n'a mai venit la conferența din 8 și 9 Ianuarie, ci venise atunci dl Al. Mocsonyi să combată politica memorandistă. Conferența națională s'a rostit la 1892 pentru prezentarea Memorandului; cea dela 1893 (în Iulie) a aprobat memorandumul și împrietenirea cu Lueger... D'aci încolo Vincențiu Babeș a lăsat deci și conducerea și responsabilitatea acelor cari politice d'acum i-au imprimat

ait caracter, cari deși merg pe alte cărări, stau însă îndurerați în fața cosciugului și își închină steagul, în semn de jale, dinaintea puternicei individualități ce fu Vincențiu Babeș. Căci n'a fost între noi, și nici nu-i permis să fie între români dușmănie, ci s'au ciocnit numai ideile, părerile cum și unii și alții socoteau să ferească neamul românesc.

În fața mormântului ne gândim numai la tesaurul sufletesc ce-și găsisse adăpost vremelnice în corpul care acum una se face cu pământul, ca astfel ce a fost mare în suflet, să treacă la nemurire, să fie însemnat cu cinste în istoria poporului... Vedem numai sufletul de elită, care a strălucit în luptele celor mai negre vremuri; vedem pe naționalistul de forță, care cu puterea minții sale zgudue pe adversari și pe tovarășii încărcați de lovituri îi încuragiază la noi asalturi... Vedem pe bisericanul care de jumătate veac legatu-și-a numele de toate evenimentele ce s'au petrecut în sânul bisericești noastre naționale... Vedem pe publicistul tot așa de temut în manuarea condeiului, pe cât de strajnic era ca orator; vedem pe reprezentantul nostru în Academia Română chiar dela întemeierea ei... Vedem în fine, încheiându-se o viață bogată în fapte naționale, vedem coborîrea în mormânt a celui care a fost tipul activității, care a determinat evenimente și potecă luminoasă a traș în trudita noastră viață.

Înțelept, care a știut când să se retragă din învălmășala luptei, el a trecut la cele eterne împăcat cu toți... Și dacă în anii din urmă abia i-s'a mai pomenit numele, cu atât mai mult vor avea de scris d'aici încolo cei-ce, călăuziți de adevărul istoriei, vor căuta să adune piatră peste piatră, întru înălțarea numelui *Vincențiu Babeș*, încunjurat de aureola vecinicii.

Despre încetarea din viață alui V. Babeș s'a dat următorul anunț funebru:

Prin aceasta aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților moartea dlui *Vincențiu Babeș*, carele 'și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 3 Febr. în etate de 86 ani și în anul al 56 al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctului se vor duce din locuință (Vámház-körot 4) în cripta familiară din Albertfalva, unde se vor pune la odihnă eternă după ritul gr.-or. în 5 Febr. (st. n.) la 11 ore a. m. Parastasele se vor celebra în 17 Martie (st. n.) în biserica greco-română din Budapesta și în cea gr.-or. din Hodoni. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! *Întristata familie Babeș.*

Prin telegramă separată s'a adus apoi la cunoștința Academiei Române tristul eveniment.

La înmormântare Academia Română probabil că va și fi reprezentată prin unul ori doi membrii ai săi.

Indată ce a aflat despre încetarea din viață alui V. Babeș, P. S. Sa Episcopul I. I. Papal Aradului a delegat pe P. C. Sa archimandritul Aug. Hamzea să-l reprezinte la înmormântare și să-i facă toate onorurile.

Partidul național român, cărui defunctul i-a fost atâta vreme prezident, de asemeni va depune coroană și va fi reprezentat la înmormântare.

Familia Mocsonyi a fost cea dintâi care a depus pe cosciug coroană.

Din mai multe părți ale Banatului se vor duce de asemeni delegațiuni, să-i facă marelui fiu al Banatului ultimele onoruri.

Iată biografia marelui defunct:

Vincențiu Babeș a fost crescut la moșul său adoptiv Mitra Babeș. Acesta, ca cărturar trăind în intime relațiuni cu Țichindeal, preotul comunei vecine Becicărecul-mic, și cu încă mai învățatul »moș Mihaiu Roșu«, din Jadani, din sfatul acestora destinase pe nepoțelul său pentru preoție, deci l'a dus la Timișoara în vestita școală rom. dela biserica sf. Ilie, de unde curând a trecut la școala sârbească și prin clasele normale germane din cetatea Timișorii; apoi la clasele gimnaziale în Timișoara, Seghedin și Carloviț, cele două liceale în Seghedin; apoi la cursurile teologice în Arad, în fine la cursurile juridice dela universitatea din Budapesta, de unde la 1846 s'a reîntors la Arad cu titlul de jurat-notar al Tablei reg. judiciare. Curând după aceasta a fost numit la pedagogiul rom. din Arad; la 1848 a obținut diploma de advocat, iar la 1849 a fost chemat a administra ca director trei districte cu peste 500 școale rom. rur. din Bănat; în curând însă el a fost rechemat la Arad și trimis cu plenipotență la Viena, pentru a reprezenta dieceza Aradului și interesele poporului român dela Murăș și Crișuri în deputațiunea cea mare a tuturor românilor din imperiul Habsburgic, care cu Șaguna, Popazu, Bărnuf, P. Mocsonyi, E. Hurmuzachi, Laurian, etc. în frunte, încă din Dec. 1848, chemată de ministrul împărătesc, se află în funcțiune, dar în sinul, căreia din cauza revoluțiunii maghiare, părțile dela Murăș și Crișuri nu erau reprezentate. Babeș în această misiune dela Dec. 1849, a fost aplicat pentru lucrări, mai ales de translatură în ministerul împărătesc din justiție, iar cu începutul anului 1851, reorganizându-se înalta Curte de justiție și casațiune, pentru imperiul întreg, a fost numit secretar de senat la acea Curte; la 1860 a fost înaintat la rangul de c. r. secretar aulic, iar după separarea administrațiunii Ungariei, la 1862 a fost chemat în cancelaria aulică a Ungariei de referent pentru cauzele criminale și grațiale, de unde peste un an a fost numit și trimis judecător la Tabla reg. din Budapesta și referent la septemvirat. Într'aceea convocându-se la 1860 așa numitul »Conziliu imperial înmulțit«, Babeș a publicat cunoscuta broșură în limba germană »Die Sprach- und Nationalitätenfrage in Oesterreich, von einem Rumänen«, care pleda pentru unitatea monarhiei și egalitatea tuturor popoarelor ce o compun, și semnală grelele turburări și pericole, ce au să urmeze, dacă maghiarilor s'a încuviințat dualismul, pe bazele istorice, cum stăruiau ei din răzputeri. După câteva puține săptămâni această broșură-program a apărut și în a doua edițiune înmulțită; ea a fost foarte bine primită și mult laudată din partea naționalităților asuprite, și chiar din partea sferelor mai înalte, pe cât acelea pe acel timp țineau morțiș la unitatea monarhiei. Prin această publicațiune Babeș a devenit politic respectat și conlucrarea lui a fost căutată de membrii români ai conziliului imperial, precum și de toate deputațiunile, ce ani de arândul veneau din partea românilor cu gravaminele și postulatele lor la curtea împărătească din Viena. Cele mai multe petițiuni și memorii de pe acel timp sunt opera lui Babeș, sau cu ajutorul lui făcute.

La 1861 convocată fiind dieta Ungariei, B. a fost ales în cercul român din Sasca-montană, unde el nici nu candidase. În adunarea reprezentanților țării ungurești Babeș a apărut cu toată energia autonomia Transilvaniei și cu alți 10 deputați români a pus temeiul la crearea partidului român național, astfel inițiind de sus o aprigă luptă cu șovinismul și în contra egemoniei maghiare. La 1864 dându-se românilor ort. mitropolia și încuviințându-se separarea lor de către biserica sârbească, deși în condițiuni destul de oneroase și daunose pentru români, la opera atât a elutrii mitropoliei, a desfacerii practice de ierarhia sârbească supramatizatoare cât și a reorganizării mitropoliei rom. pe baze liberale constituționale, pe lângă Șaguna și Mocsonyești nime n'a contribuit mai mult ca Babeș, și a fost ales la toate congresele și sinoadele bisericești-naționale deputat și membru delegațional. La 1865 Babeș a fost reales deputat dietal tot în Sasca, iar la 1869 atât aici, cât și în cercul locuit de sârbi și români al Sân-Miclăușului-mare (Toronto). În urma luptelor purtate în dietă Babeș, membrul justiției superioare a țării, prin justiția de cabinet, după 22 ani de serviciu a fost lipsit nu numai de oficiu său ci și de dreptul său legal la penziune, pe motivul atitudinii sale »contrare legilor și constituțiunii«. Cu acest act s'a inaugurat martiriul luptătorilor români pentru existența și libertatea națională.

La 1872 corespondența presei oficiale maghiare nu s'a sfiit a publica în Gazeta univers. din Augsburg, că prim-ministrul conte Lonyay a preumblat pe Monarhul prin Bănat, pentru de-a împiedeca realegerea de deputați a Mocsonyeștilor și alui Babeș; ceea ce a și succes pentru un moment, curând după aceea însă Babeș a fost ales în cercul grănițesc al Bisericei-Albe, iar la 1884, pentru a patra oară Sasca. Cu ziua Paștilor din 1866 s'a întemeiat jurnalul »Albina« în Viena, ca organ al partidului național, punându-se sub conducerea particulară a lui Babeș, însă după activitate abia de trei ani, »Albina« a fost oprită de a intra în Ungaria, Banat și Ardeal. Atunci Babeș a adus fcaia la Pesta, continuându-i edițiunea încă 8 ani cu toată energia, și grupând pe lângă ea aproape toate spiritele luminate din Ungaria și Bănat mai vătos; iar contrarii dela putere înscenând apoi cu grămada procesele de presă, cu vexațiuni infinite, în anii 1873—1875 »Albina« a avut vr'o 7—8 procese, printre cari contra lui Babeș, unul pentru calumnie, unul pentru agitațiune contra statului și unul pentru înaltă trădare. Redactorul Liuba a fost condamnat la 15 luni închisoare în Vaș și o amendă de 500 fl.; iar Babeș, fiind în trei procese cele mai grave, achitat de jurați a scăpat cu celelate suprimate. Cu toate

acestea în faptă, Babeș prin foaia »Albina« și prin cuvântările sale în dieta Ungariei și adunările române naționale reprezenta și pleda în mod energic politica moderată. Programul național pentru deslegarea chestiunii limbilor în țara poliglotă, după lungi dezbateri între deputații români și sârbi dela dieta ungurească, Babeș l-a formulat și cuprins în 12 puncte, într'un proiect de lege subsemnat de 24 deputați români și sârbi, și de unicul ruteano-slav dela dietă, și susținut prin luptă parlamentară de trei zile cu toată energia în aceiași sesiune dela 1868. Mulți ani de zile pe această bază s'a continuat lupta națională prin reuniuni și adunări particulare, până când la 1880 într'o asemenea adunare în Sibiu, la Parteni Cosma s'a pus temeiul conferenței publice din Maiu 1881, unde tot B., ca raportor general, a motivat și susținut programul Românilor din Transilvania, Banat și Ungaria. La toate conferințele naționale generale, câte în decursul timpului până la cea din 1892 s'au succedat, tot B., a avut cuvântul explicator și conducător. La Maiu 1891, prin mișcări — afară din comitetul național — inaugurându-se în politica națională o nouă direcțiune B. s'a retras absolut din lupta politică, și s'a reîntors la scrutările sale istorice, mai vătos întru interesul bisericii române-naționale și al academiei române. al cărei membru activ a fost dela urzirea ei. Posteritatea este chemată a aprecia mai deaproape activitatea și zelul neadormit, cu care Babeș în curs de peste 50 ani a contribuit la desvoltarea și consolidarea constituției naționale în poporul român, pe care l'a iubit și apărut din tinerețele sale, între toate împrejurările mai presus de toate.

Încă o vorbă despre vizita Românilor la Viena. »Linzner Post« în numărul seu recent se ocupă iară de vizita aceasta și spune între altele: »Pe noi ne leagă cu românii din Monarhie idei și simpatii perpetue și pline de o nesfârșită frumusețe, și știm că românii din regat cunosc atribuția fraților lor de dincolo de Carpați a căror convingere e, că o Monarhie habsburgică puternică asigură regatului dezvoltarea culturală și politică.«

Din România.

Dela Academie. Vineri după amiază Academia Română a ținut ședință publică sub presidenția d-lui I. Kalinderu.

Dl Gr. Tocilescu a făcut o comunicare asupra cultului antic al zeului Soare, stăruind mai ales asupra unui edict găsit săpat în piatră în jud. Tulcea.

De asemenea a cetit și o inscripție descoperită

în comuna Celei din jud. Romanați, din care se vede că în acea comună, pe vremea lui Septimius Sever și Caracalla, s'a clădit templul zeiței Nemesis.

Se dovedește că Celei era numit în vremea veche Sucidava și că în ea și-a zidit Justinian un castel, deci că Malva nu e Celeiul de azi și că se numea când colonia »Romula« când colonia »Malvensis«.

În această ședință a asistat un public numeros.

Daruri regale. În semn de satisfacție pentru munca depusă întru reușita Expoziției Generale din 1906 de către personalul superior al acesteia, M. S. Regele a făcut următoarele daruri:

D-lor A. I. Ghica, Gr. Greceanu și arhitect Ștefănescu câte un ceasornic de aur cu portretul Maiestății Sale în email și cifra surmontată de coroană.

Austria și România. O telegramă din Viena anunță că în ședința de Vineri a consiliului comunal vienez, ajutorul de primar Porzer a dat citire telegramii trimisă de delegațiunea română din stațiunea Vărciorova dela frontieră și telegramii trimisă de Camera română.

Primarul Vienei, Lueger, a răspuns la telegrama Camerei române printr'o telegramă în cuprinsul următor.

»Consiliul comunal al Vienei și populațiunea vieneză au luat cunoștință cu mare bucurie de manifestațiunea de simpatie a Camerei române și își exprimă pentru aceasta cea mai călduroasă și mai cordială recunoștință, sperând că legăturile de intimă amicitie dintre vienezii și poporul român vor continua neschimbate în viitor.«

Lueger a telegrafiat și dlui M. Cantacuzino, primarul Capitalei, exprimându-i recunoștința pentru manifestațiunea inițiată de dânsul în sinul Camerei române.

Ambele telegrami au fost primit cu furtunoase aplause de consiliul comunal vienez.

Liga la Senat. Dl Dissescu, ministrul instrucțiunii, a depus pe biroul Senatului proiectul de lege pentru recunoșterea ca persoană morală a Ligei pentru unitatea culturală a tuturor românilor.

Odată proiectul depus, se crede că Senatul îl va vota cu unanimitate.

Audiență. M. S. Regele a binevoit a primi Sâmbătă, la orele 6 d. a., în audiență pe dnul Mihail Cantacuzino, primarul Capitalei.

Audiența a durat două ore și un sfert, în care timp Suveranul s'a întreținut cu dl Cantacuzino

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

O păreche potrivită.

De Andersen.

Traducere de C. Zotti Hodos.

Ascultați, dragii meșului, să vă spun o poveste bună și frumoasă. Eu am auzit-o demult, demult dar de câte-ori îmi vine în minte, o găsesc tot mai frumoasă și mai bună. Povestea mea samănă cu omul cinstit: cu cât îmbătrânește, cu atât oamenii țin la el tot mai mult.

De bună samă voi iubiților, ați fost la sat și ați văzut o casă țărănească veche, curată și frumoasă în felul ei, cu acoperiș de pae, mușchiul și iarba crește pe el, iar în vârf stă cuibul de cocostărc, căci e bine să fie la casa omului și câte-un cocostărc. Păreții casei sunt pieziși, ferestrite mari, și numai una se poate deschide.

Cuptorul cuprinde jumătate din bucătărie. Ramurile socului din grădină se întind peste gard d'asupra unei bălți, în care se scaldă rețele; iar la o parte stă legat în lanț un câne mare, care latră pe toți străinii.

Așa era o casă țărănească undeva, la țară, și acolo ședeau doi oameni bătrâni, un plugar cu soția sa. Să nu gândiți, că erau bogați, nu erau nici decât bogați; și totuși în sărăcia lor, aveau ceva, care le era cu totul de prisos; acest ceva era un cal, care se nutrea ronțâind iarba din marginea drumului. Bătrânul se ducea călare uneori până la oraș, de altă dată îl împrumuta veci-

nilor, care cinsteau cu ceva pe bătrân. Ei, dar la urmă totuși ar fi trebă mai cuminte, dacă ar vinde calul, sau dacă l-ar da în schimb pentru un lucru trebuincios.

Care să fie lucrul trebuincios?

Bătrâna a grăit astfel: »Asta tu o vei fi știind mai bine, dragă bărbate; astăzi e ziua târgului mare, te duci la oraș, vinzi calul pe bani buni, și cumperi ceva ori ce-ți place; mie mi-i tot atâta.«

Bătrânul s'a gătit să plece, nevastă-sa i-a adus pălăria, a netezit-o frumos cu palma, i-a pus-o în cap și l-a sărutat. După toate acestea bătrânul s'a urcat pe calul, care avea să-l vândă pe bani, ori să-l dea în schimb. La d'al d'astea bătrânul se pricepea grozav.

Soarele ardeă ferbinte, pe cer nici un noraș, pravul se ridică pe drum; oameni mulți mergeau la târg, unii călare, sau în trăsura, alții pe jos. Nicăiri nu era ceva umbră, ca să te poți scuti de ferbințele soarelui.

Între cei mulți era un om cu o vacă; și o ducea să o vândă. Vaca era frumoasă, cât putea să fie o vacă de frumoasă. Bătrânul nostru plugar gândi așa: »Vaca asta este foarte lăptoasă; n'ar fi oare bine, să fac un schimb?«

»Ascultă, măi, ăla cu vaca! Ian, stai puțin, eu cred că un cal face cât o vacă, ba și mai mult; mie mi-ar fi mai de folos o vacă; vrei să schimbăm?«

— »De ce să nu vreau?« răspunse ăl cu vaca, și schimbară.

Bătrânul plugar acum putea să se întoarcă acasă, pentru că isprăvisese ce avea de făcut. Cu toate acestea dorea să vadă târgul; căci de

acasă pornise cu gândul acesta. Și s'a dus la târg.

Cum se ducea frumușel cu vaca, odată iată un creștin cu o oaie albă și lănoasă.

»Mult mi-ar plăcea oaia asta«, gândi plugarul, »vara ar roade iarba din jurul gardului nostru, iarna am ținea-o în oada; hm, ar fi cu mult mai bună oaia în loc de vacă; auzi bădicule, haid să schimbăm!«

Bădicul a schimbat bucuroș. Iar plugarul mână acum oaia la târg. După ce a mers cât a mers, văzu un om, care ducea în brațe o găscă mare.

»Uite, ce bunățate de găscă! Ce pene albe, și câtu-i de grasă! Ar fi numai bună de noi; cum s'ar bucura baba mea și cum i-ar da toate farmaturile de pe masă. De câte-ori mi-a zis: ce bine ar fi, să am o găscă! Ei, acum am să-i duc una. Mă, cumetre, îți dau oaia, să-mi dai pe ea găscă!«

Cumătrul n'a zis ba; iar plugarul a mers mai departe cu găscă.

Cu cât se apropiau mai tare de oraș, cu atât îmbulzeala era mai mare. Oameni, dobitoace, care cum putea, se îndesă înainte. Mergeau pe drum și pe lângă garduri. Când sosi la vama, omul nostru zări o găină răscăind. Era d'alea fără coadă, și din când în când se uită cu un ochiu la cer, se părea o găină foarte cuminte. Si cum găina umblă în sus și în jos, mereu făcea: clonc, clonc, clonc. Eu zău nu știu ce gândește găina, când cloncănește; dar știu, că plugarul cum a văzut-o, a gândit așa: »De când trăiesc, în lume n'am văzut găină mai minunată. Nici popa nostru

asupra primirii delegațiunii conziliului comunal al Capitalei, la Viena.

M. S. și-a exprimat înalta sa satisfacțiune pentru grandioasa primire făcută membrilor delegațiunii și pentru modul demn cum aceștia au reprezentat poporul român.

Faima țesăturilor românești efectuate la școala de sericicultură, de sub conducerea dnei Elena Balaban, a ajuns până în America.

Zilele acestei dne Balaban a primit din partea unui grup de femei din New-York, o comandă de pânză românească, în sumă de 40.000 lei.

De asemenea dna Balaban a primit din partea M. S. Reginei Angliei, o comandă de pânză și țesături de mătase, pentru ducesa Dargyle, sora M. S. Regelui Angliei.

Manifestația antisemită din Birlad. În urma reclamațiunii făcute de doi ovrei împotriva mai multor elevi de la liceul din Birlad, cari luase parte la o manifestație, consiliul profesoral al liceului a eliminat câțiva din elevi.

Toți elevii liceului solidarizându-se cu colegii lor au făcut o întrunire Miercuri seara pe câmpul Libertății. După întrunire elevii în grup au pornit manifestând pe strada Parcului, locuită mai mult de ovrei. În curând geamurile începură să zuruie și spărgându-le peste tot manifestații au ajuns în str. Carol.

Poliția n'a putut să-i împiedece de a înainta astfel că manifestații au ajuns în str. Palade, unde cu un cordon puternic de poliști i-au putut opri de a mai înainta și în urma intervenirii procurorului, manifestații s'au împrăștiat. Orașul se liniști cu totul pe la 11 și jumătate noaptea.

Pe urma acestei manifestații, mai mulți negustori s'au ales cu vitrine sparte și multe case fără geamuri.

Cercetări s'au început și ele vor fi făcute cu severitate spre a fi dovediți vinovații.

Drama din Carloviț.

— Congresul —

Congresul bisericii sârbe în ședința de Sâmbătă, după lungi și pătimașe discuțiuni, cari s'au prelungit până târziu în noapte, prin o hotărîre adusă aproape unanim a stigmatizat pe capul bisericii sârbe, patri-

arhul Brankovici, de *esroch* și l-a provocat să *demisioneze* din înalta dignitate ce ocupă, pentru că dacă ar rămâne, aceasta ar fi în detrimentul bisericii și a liniștii poporului sârb.

Senzația bisericii sârbești poate ținea într'adevăr cont la una dintre acelea, cu care confrății noștri sârbi au obișnuit să surprinză lumea. Și fire-ar fi dreptatea în orice parte, a congresului, ori a patriarhului cu care merge și episcopatul, la un lucru s'a ajuns: intervenția guvernului în afacerile interne ale bisericii sârbești este inevitabilă. Se svonește că episcopatul întreg — afară de episcopul Zmejanovici din Vârșeț va merge la Viena spre a cere protecțiunea M. Sale împotriva congresului.

Carloviț 2 Februar.

Ședința de Vineri a congresului bisericesc sârbesc a durat până la 12 oare noaptea. Propunerea comisiei de control, care provocându-se la fapte, că patriarhul *Brankovici*, încă în calitate de episcop al Timișorii a frustat fondurile bisericești cu șaptezeci de mii de coroane și că prin urmare congresul îl somează, să *restitue această sumă*, a fost primită aproape unanim. Numai trei adicții personali ai patriarhului și episcopatul, au votat contra. După aceea deputatul *Musiczky* a prezentat următoarea moțiune:

»Congresul își exprimă regretele asupra faptelor patriarhului și având în vedere frustrarea sistematică a averilor bisericești, rămânerea patriarhului în dignitatea sa o consideră de păgubitoare pentru *demnitatea bisericii și pentru liniștea poporului sârb*; congresul speră, că patriarhul, precum a și promis înainte de cercetare, va trage consecințele acestei hotărîri.

Propunerea s'a acceptat cu majoritate de voturi. După aceea a luat cuvânt, deputatul Belobrik și a declarat, că după ce patriarhul a fost timbrat de *esroch*, partidul său nu mai poate lua parte la discuțiuni sub presiunea patriarhului. Partidul a și părăsit imediat adunarea. Chiar și cei câțiva adicții personali ai patriarhului, cred că *retragerea lui este inevitabilă*. Se svonește că întreg episcopatul, în frunte cu patriarhul se va duce la Viena, să ceară apărarea M. Sale față de congres. Singur episcopul din Vârșeț Zmejanovici, nu se solidarizează cu patriarhul.

Odiseia patriarhului Brancovici.

— Prin telefon. —

Budapesta, 4/II.

Patriarhul George Brancovici a încercat să obție o audiență la M. Sa împăratul adresându-se biuroului de cabinet în scris. Cabinetul însă a respins — anunțarea lui Brancovici la la împăratul. Se zice că a luat atitudine contra lui Brancovici și fișpanii din comitatele de sud.

Patriarhul s'a adresat azi telegrafic ministrului-președinte Wekerle, comunicându-i hotărîrea congresului, adusă contra sa. Patriarhul susține, că congresul a depășit atribuția revendicându-și o autoritate disciplinară asupra patriarhului. El a cerut, ca ministrul-președinte să anuleze hotărîrea, contrară statutelor deci nevalidă și a cerut să obție o hotărîre prea înaltă dela M. Sa pentru a suspenda ședințele congresului până la aplanarea acestei chestiuni. Patriarhul a trimis o reprezentație în scris în același sens guvernului.

Afaceri culturale.

In chestia Fondului de teatru.

IV.

Comitetul însă a fost conștios că dl Bârsan este o individualitate, căreia nu i-se poate porunci să lucreze ceva pentru ce nu are plăcere, a apreciat motivele ca sincere, ca scoase de d-nul Bârsan din firea sa, și astfel în baza §. 7 aliniatul ultim, în ședința din 31 Ian. (13 Febr.) 1905 a decis: »Comitetul anunță, că e neplăcut surprins văzându-se în fața declarațiunii dlui Z. Bârsan, de a nu se pune în serviciul societății, între condițiunile impuse de planul de acțiune al societății, și de împrejurările, în cari se află societatea, cari constituiesc tocmai baza activității societății pentru acum, în starea de început.

»Surprinderea comitetului e cu atât mai mare, cu cât legase cele mai bune speranțe de dl Bârsan și credea că d-sa înțelegând problema ce i-s'a impus ca bursier al societății, va și începe a lucra cu dragă inimă întru realizarea ei, îndată ce i-se deschide terenul, în folosul artei și culturii populare noastre.

»In fața declarațiunilor d-lui Bârsan, comitetul se vede nevoit cu regret, a-i primi demisiunea și a-l absolvă în înțelesul dispozițiilor din planul de

n'are așa găină! Să fiu măgar, dacă nu-mi place găina asta! O găină totdeauna găsește pe ici pe colo câte un grăunte, nici nu trebuie să-i dai de mâncare; ce schimb bun ași face, dacă în loc de găscă ași lua găina!»

— »A schimbăm!» zise vameșul.

— »Foarte bine«, răspuse plugarul, »eată găscă; acum este a mea găina«.

După atâta schimb nu-i mirare că bătrânul s'a ostenit și s'a abătut la un birt. Era tocmai în prag, când din birt ieșea o slugă, în spate cu un sac plin.

— »Ce ai în sac?» întrebă plugarul.

— »Mere putrede pentru porci«, răspuse sluga.

»Ce risipă! Să vadă nevastă mea! În anul trecut am avut un măr roșu și atâta l-am păstrat în vârfului unui dulap, până ce s'a stricat. Imi place să mă uit la el zicea nevastă mea; dar dacă ar vedea un sac plin de mere, chiar dacă-s putrede!»

— »Ce-mi dai pe sacul întreg?» întrebă sluga.

— »Ce să-ți dau? iacă o găină, ține-o!»

Plugarul a luat merele, și a intrat în birt cu sacul. A proptit sacul cu băgare de samă la sobă; iar el s'a dus să-și stropească puțin mâselele. Însă în sobă ardea focul, plugarul nu s'a gândit la una ca asta.

În birt ședea multă lume: neguțatori de cai, păstori de vite, ba mai erau și doi englezi. Acești doi englezi erau putrezi de bogăți. În buzunarele lor galbenii zdrăngăneau și afară de aceasta le plăcea să pună rămașag, după cum o să vedeți îndată.

Sfrrr! Sfrrr! — Ce-i asta? Merele se frigeau.

— »Ce-i asta?»

— »Apoi să vedeți«, zise plugarul nostru, și povestii tot, cum a ajuns dela cal până la mere.

— »Elele! ce mai gură are să-ți tragă nevasta, când vei sosi acasă!« ziseră englezii »are să te 'njure«

— »Cee? să mă 'njure?» zise plugarul »vorbă să fie! are să mă sărute, și are să zică: E bun la casă omul bătrân«.

— »Asta nu se poate, punem rămașag toți galbinii noștri«, răspunseră englezii.

»Nu trebuie să puneți toți galbinii, e de ajuns un ciubăraș«, grăi plugarul, »eu pot pune numai un vas de mere în rămașag«.

— »Adă mâna!» și s'au rămașit.

Englezii și plugarul s'au urcat în trăsura birtașului și sosiră repede la căsuța omului.

— »Bună sara, nevastă!»

— »Bine ai venit, bărbate!»

— »Am schimbat.«

— »Ești om cuminte«, zise femeia îmbrățișându-și bărbatul, fără să vadă sacul și oaspeții.

— »Am dat calul pe o vacuță«.

— »Bine ai făcut. Ce mai lapte o s'avem, și brânză, și unt! Schimbul a fost minunat!»

— »Da! însă vaca am schimbat-o pe o oaie«.

— »Asta-i și mai bine!» gândi femeia. »Tu ai gândit la toate; iarba avem destulă de-o oaie. Brânză, lapte, lână vom avea d'ajuns; Vaca nu ne dă atâtea lucruri. E bun la casă un om bătrân!»

— »Dar oaia am schimbat-o pe o găscă!»

— »Atunci vom mânca și friptură? Ce bună-tate de bătrân ești tu! Te-ai tot gândit, să-mi faci o bucurie. Ce lucru minunat! Avem să îndopăm găscă, să fie grasă, cum se cade«.

— »Dar și găscă am schimbat-o pe-o găină«.

— »Pe o găină! Schimb bun. Găina ne dă ouă, clocește și scoate pui. Ce curte plină de paseri o să avem!»

— »Da! însă și găina am dat-o pe un sac de mere putrede«.

— »Cum?» zise femeia, »vină să te sărut. Dragă bărbate! Să-ți povestesc ceva. Ascultă! După-ce ai plecat azi dimineață, m'am gândit, să-ți fac pe sară o cină bună: niște ouă bătute și prăjite în unt, gândeam eu, și lângă ele ceva ridichi. Am dat o fugă la casa popii; dar preoteasa cam zgârcită, nu prea vrea să-mi împrumute, ori-cât am rugat-o. »Ce vrei să-ți împrumut!» zise preoteasa, »în grădina noastră nu crește nimic de împrumutat, nici chiar un măr putred!» Iar eu acum pot să-i dau împrumut zece, sau și un sac întreg de mere putrede. Cât îmi pare de bine! Minunat!»

După aceasta a strâns în brațe pe bătrân și l-a sărutat cu drag.

— »Bravo!» ziseră englezii dintr'odată. »Cu toată sărăcia, viață mulțumită!»

E lucru bun, dacă femeia recunoaște, că bărbatul e stăpân la casă, și că așa este mai bine, cum face el.

Vedeți, așa mi-i povestea. De multă vreme am auzit-o, acum și voi o cunoașteți, și știți, ce bine e să ai la casă un om bătrân, de care s'ascultați.

acțiune lit. B. Cap I. §. 7 aliniatul ultim — de deobligamentul către societate, dar se înțelege, numai cu rezerva impusă în acel §, în privința restituirii sumei întrebuințate ca stipendiu.

Și e caracteristic pentru modul, cum a tractat comitetul pe dl Bârsan, și cu această ocaziune, faptul, că tot acum a mai decis:

»Bursa i-se mai asemează încă pe lunile Martie, Aprilie și Mai a. c.

Așa s'a dezvoltat afacerea demisiunii dlui Z. Bârsan.

În tot timpul, cât a stat în raport cu comitetul nu cred să fi observat vre-odată d-nul Bârsan, că i-s'ar fi făcut vre-o neplăcere. Comitetul, în conștiința, că are de lucru cu o personalitate de artist, a căutat a-l mulțumi în toate privințele.

Nu strică să se illustreze afirmația aceasta cu câteva date.

I-s'a votat bursa în ședința comitetului din 14/VII și 27/VIII 1903, în sumă de 1500 coroane; plus 250 cor. spese de drum, cu hotărârea să meargă la Berlin, spre a face studii. Ajuns în Viena dl Bârsan se hotărăște să stea aici până la Crăciun. Arătând aceasta cere ca comitetul să îi voteze pe 3 luni, cât stă în Viena, câte 30 coroane »taxa de curs;« i-s'a votat. Ajuns în Berlin cere 50 cor. adaus lunar la bursă, pentru teatru; ce asemenea i-s'a votat, cu aceea ca să ne scrie din când în când dări de seamă și impresiile dobândite în teatrele ce cercetează. Vara, după ce s'a reîntors a scris un raport despre ce a făcut în Viena și Berlin, care s'a luat spre știință, fără nici o observare, cu toate că nu scrisese comitetului, nici o dare de samă, conform hotărârii de sus.

Greutățile au urmat în anul al doilea, și probabil de acestea se vor fi asociat și eventualele nemulțumiri ale dlui Bârsan.

Comitetul în raportul său general, către adunarea din Brad, amintește, că a trimis pe dl Bârsan, care făcuse deja dovadă eclatantă a talentului său artistic, în străinătate, spre a se perfecționa în predarea artei dramatice. Dl Bârsan a petrecut până la Crăciun în Viena și după aceea la Berlin. La raportul comitetului s'a alăturat și raportul dlui Bârsan. Comisiunea însărcinată cu cenzurarea raportului general al Comitetului nu s'a mulțumit cu accludarea numai a scrisorii dlui Bârsan, ci a cerut atestat oficial despre ceea ce a studiat dl Bârsan cât a stat în străinătate. Asemenea atestat nu s'a putut arăta, neavându-l. În urma aceasta, la propunerea acelei comisii, adunarea generală — nu comitetul — în ședința din 29 August 1904 p. VII lit. 5 ținută în Brad, a enunțat următorul concluz:

»Bursierii societății se îndatorează a prezenta la finea fiecărui an atestat despre cursurile și studiile făcute.

Concluzul acesta dă o îndrumare pentru bursierii, dar totdeodată și pentru comitetul societății. Înainte de toate comitetul era nevoit să țină cont de acest concluz.

Dl Bârsan de fapt nu făcuse în anul 1903/4 nici un curs la vre-o școală specială, nici în Viena nici Berlin. Comitetul altcum, când a votat bursa, era de credința, că dl Bârsan va putea urma la vre-o școală. În ce privește Viena comitetul nu luase nici o dispoziție, căci până în 12 Nov. nu avea cunoștința de hotărârea dlui Bârsan de a sta și la Viena. Pentru Berlin însă comitetul a avut asigurat ajutorul prețios al dlui dr. Pohl, unul din cei mai distinși actori dramatici, președintele asociației actorilor din Berlin. La dr. Pohl s'a și prezentat dl Bârsan ca să-i dea îndrumările necesare. Dl dr. Pohl i-a și oferit tot sprijinul său și prin întervenirea D-sale a primit intrare liberă în mai multe teatre din Berlin.

Afacerea patriarhului în Cameră.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 4 Februarie.

S'au și găsit binevoitorii bisericii sârbe, cari să aducă în discuția parlamentului senzațională hotărâre de Vineri a congresului și să ceară intervenția guvernului. Conte *Hadik* a adresat în chestiunea aceasta o interpelare plină de îngrijire »pentru demnitatea și liniștea bisericii sârbe«. Ministrul-președinte *Wekerle* a răspuns luând apărarea

lui *Brankovici*. Despre afacerea aceasta raportăm de altfel la altă parte a foii.

Ședința a avut și alte părți interesante. Camera a suspendat imunitatea lui *Ferd. Juriga* și președintele a retras simplamente cuvântul deputatului *Fr. Skiciak*, care a vorbit contra suspendării imunității. Este acum al doilea cas în vremea din urmă că președinții recurg la aceasta procedură sumară pentru a amuți glasul deputaților naționaliști.

Noul ministru *Günther*, a avut apoi prilej să-și afirme șovinismul său și pare că s'arete că fiind între lupi, urlă și el cu dinșii.

Președintele *Juzith* deschide ședința la 10^{1/4}. Pe banca ministerială; *Kossuth*, *Andrássy*, *Josipovich*, *Jekelfalussy*.

Dintre deputații naționaliști sunt de față: *Alexandru Vaida-Voevod*, *Iuliu Maniu*, *Ferdinand Juriga*, *Francisc Skicsák*.

Noul ministru de justiție.

Președintele prezintă, autograful *M. Sale* prin care *Günther Antal* este numit ministru de justiție. (Aplauze. În clipa următoare *Günther* intră în sală și-și ocupă locul pe fotoliul ministerial. Aplauze prelungite îl primesc).

Alte agende.

Președintele prezintă mai multe adrese venite dela comitate. Între aceste adresa comitatului *Neutra*, care cere interzicerea firmelor străine și adresa comitatelor *Treiscaune* și *Turda-Arieș*, protestând împotriva urcării cheltuielilor militare.

Imunitatea lui *Iehlicika* și a lui *Juriga*.

Se trece la dezbaterea suspendării imunității mai multor deputați.

Raportorul *Lázár Zoárd*, propune suspendarea imunității deputatului slovac *Francisc Iehlicika*.

La cuvânt deputatul slovac *Francisc Skicsák*: Dilor! Aprob propunerea comisiei de imunitate. Sunt sigur, că acuza ridicată împotriva deputatului *Iehlicika* este nedreaptă și doresc să i-se dea ocaziune de-a dovedi asta în fața judecătoriei.

Președintele: Camera suspendă de drept imunitate ale deputatului *Iehlicika*.

Raportorul *Lázár Zoárd* propune suspendarea imunității deputatului *Ferdinand Juriga*, pentru a-și face pedeapsa dictată de tribunalul din *Pressburg*, pedeapsă de 2 ani închisoare de stat și 1200 cor. amendă.

Francisc Skicsák: Propun, ca dincontră, cameră să nu admită propunerea dlui raportor.

Somogyi Aladár: Minunat prieteșug!

Francisc Skicsák: Este o cerere ciudată ce-i drept, dar ea este admisibilă, căci unele întâmplări ale verdictului, au dovedit, că *Juriga* este jertfa unei prigoniri politice. Partidul *kossuthist* și cel catolic încă au fost prigonite în opoziție. Vă voi dovedi că condamnarea lui *Juriga* este un act de prigonire politică și de partid.

Președintele: Ați acuzat judecătorii că judecă din punct de vedere politic. Vă chem la ordine și dacă veți continua vă retrag cuvântul.

Somogyi Aladár: Obrăsnicia lor nu are margini!

Francisc Skicsák: Am înțeles numai împrejurările cari au urmat după condamnarea lui *Juriga*.

Președintele: Este vorba de un verdict definitiv al tribunalului. Dacă îl veți atinge vă retrag cuvântul.

Francisc Skicsák: Dl ministru de interne singur a spus că va prigonii pe agitatori, iubind poporul și dându-i drepturi. Am dedus deci în mod logic că condamnarea lui *Juriga* a fost un act de persecuție. Cuvintele dlui ministru de interne sunt lipsite de logică și de sinceritate. Noi luptăm nu numai pentru drepturile naționale ale poporului, dar și pentru cele ale democrației. Guvernul însă nu asuprește numai pe poporul

românesc, slovacesc și sârbesc ci și pe cel unguresc. (Președintele chiamă pe orator la obiect). Amintesc cuvintele dlui ministru pentru a arăta că judecătorii se înriuesc de ele, pentru a ne prigonii pe noi agitatorii.

În ziua condamnării am azistat, într'un restaurant din *Pressburg*, la o conversație a mai multor locuitori de acolo. Unul dintre ei care părea a fi jurat, zise:

— Mâne vom condamna pe un popă panslav. Dacă *Pressburgul* nu se va arăta oraș patriotic, atunci nu căpătăm a treia universitate, care se agită acum.

Politica guvernului a înrîurit deci verdictul. Dacă *Polónyi* ar fi vrut, el ar fi putut obține grațiarea lui *Juriga*. El însă a împiedecat aceasta, deși pentru sine a obținut grațiarea într'o afacere cu mult mai gravă, pentru lesă-Majestate. *Juriga* nu a fost grațiat pentru că a fost opozant. La desbaterea comisiei de imunitate, contrar regulamentului, *Juriga* n'a fost chemat. Recursul lui *Juriga* a fost rezolvit în 14 zile, deși Curtea de casație are 10.000 de lucrări în restanță. Oare asta nu-i un act de politică de partid? Văd pe dl ministru de justiție (Aplauze). Îl rog să-și înceapă cariera ca o zeiță, zeița dreptății (*Râsete*). și să judece cu ochii legați (*Râsete*) necăutând pe cine judecă ci să înainteze afacerea *Juriga* *M. Sale*, cum a fost înainte și celelalte procese de felul acesta. (Aplauze la naționalități). Când a fost vremea luptei de sub absolutism, am cercat să aduc poporul slovac în tabăra d-voastră, dar a fost cu neputință (*Sgomot*). Dovediți că la putere, tot nu a-ți părăsit principiile dela opoziție și nu suspendați imunitatea lui *Juriga* care a fost un act de justiție de partid...

Președintele: Vă retrag cuvântul!

Ministrul de justiție *Günther*: Protestează împotriva cuvintelor lui *Skicsák*. Zice că justiția ungurescă nici odată n'a stat în serviciul vre'unor considerații politice. Curtea cu juri a satisfăcut în deplin cerințelor democrației. Ochii zeii *Justiția* nici odată nu erau legați la romani. *Justiția* pe care o servește dânsul încă va veghia cu ochii deschiși. Iubește și el pe slovaci, dar va fi neîndurat față de agitatori. (Aplauze între *kossuthiști*).

După *Günther* a vorbit *Szmercsányi György*. Spune, că discursul lui *Skicsák* a arătat ce fel de stări au creat agitatorii în sânul blândului popor slovac. *Skicsák* agită în modul cel mai ticălos pe poporul eredul și este acuzat pentru agitație făcută în 6 rânduri. Atacă foarte violent pe *Skicsák* încât președintele îl roagă să fie parlamentar.

La votare, *Skicsák* cere cuvântul.

Președintele: Ce poștești? (*Râsete*).

Skicsák: Camera nu este în număr! (*Sgomot*).

Președintele ordonă constatarea. Sunând clopoțelul, deputații reintră iar în Camera, încât la numărare se prezintă 112.

Camera hotărăște suspendarea imunității deputatului slovac *Juriga* pe urmă a lui *Polónyi Dezső* acuzat pentru delict de duel și *Szentiványi Gábor* acuzat pentru insultă.

Proiectul de recruți.

Se intră în discuția proiectului de recruți.

Bakonyi Samu, raportorul spune că partidul *kossuthist* votează recruții, dar își menține principiile.

Okolicsányi László: Spune că partidul *kossuthist* votează recruții, sperând că guvernul va desvolta armata în sens național.

Discursul lui *Juriga*.

Ferdinand Juriga: Rostește un lung discurs, care dovedește surprizetoare cunoștințe pe terenul chestiilor militare neobiciuite la un preot ca el. Nu votez, zice dânsul, proiectul de recruți fiindcă întreg sistemul de miliție actual, este nedrept. Slujba militară îndelungată silește pe mulți să emigreze. Cere ca timpul serviciului să fie egal

pentru toți, 2 ani în loc de 3. Cere desființarea dreptului de voluntariat al bacalaureaților. (Mare zgomot). Privilegiul voluntarului este nedrept și trebuie desființat cu totul. Cere desființarea judecătorilor militare și a codului militar pe timp de pace. Soldații în timp de pace trebuie să fie supuși judecătorilor civile. Codul militar este învechit și de-o asprime cumplită și nemotivată. Este dușmanul duelului obligator la ofițeri. Duelul în armată este o rămășiță medievală, o pată de rușine, care trebuie ștersă. Bătăia în armată deși e desființată de mult, totuși înflorește încă spre rușinea armatei noastre. Corvoada în armată este rușinoasă și umilitoare pentru soldați. Soldații să nu fie întrebuințați decât pentru scopuri pur militare, și nu pentru servicii înjositoare. Vorbind despre duel spune, că este o mare nedreptate ca cineva să primească trei luni închisoare, pentru că a omorât pe altul în duel, (aluzie la Hencz Károly, care a omorât pe contele Keglevics în duel), iar el (Juriga) să fie osândit pentru câte-va cuvinte, care au fost răstălmăcite, la închisoare de doi ani de zile.

Hencz Károly (întrerupând) Pentru tine și doi ani sunt prea puțin!

Ferd. Juriga: Nu este lucru cavaleresc să mai lovești cu piciorul pe un om condamnat de tribunal.

Hencz Károly, cere cuvântul în chestie personală,

Hencz Károly: Onoratul domn deputat...

Sümege Vilmos: Da de unde onorat! **Președintele,** chiamă pe Sümege la ordine pentru acest cuvânt.

Hencz Károly:... Juriga și-a comparat pedeapsa sa cu a mea, spunând, că a mea e prea mică. În chestie de cavalerism nu primesc sfat dela Juriga și dela naționaliști. Sunt adversar duelului și am alergat la el numai fiind nevoit.

Vajda Voevod: (În chestie personală.) Respinge acuza lui Hencz, că naționaliștii ar fi lipsiți de cavalerism.

Afacerea patriarhului Brancovici.

Urmează interpelarea contelui **Hadik** în chestia patriarhului din Carloviț George Brancovici.

Textul interpelării este următorul:

Are cunoștință Domnul ministru președinte că la prima Februarie în congresul național bisericesc sârb comisia pentru controlarea socotelilor a propus congresului să declare, că patriarhul Brancovici a făcut abuz și s'a arătat nevrednic de scaunul de patriarh. Dacă are cunoștință, este dl ministru președinte dispus, să face demersurile necesare?

Ministrul-președinte **Wekerle** declară, că pe el nu l-a sprijinit niciodată patriarhul nici acum nici în trecut, încât nu este interesat în chestia aceasta. S'au adus și mai de mult acuze împotriva patriarhului. Guvernul însă nu aprobă acuzele aceste ridicate în mod amănunțit. Nu are cunoștință oficială despre hotărîrea congresului, dar a cerut pe cale telegrafică să i-se trimită în traducere legalizată ungurească această hotărîre. Patriarhul nu poate fi supus altor judecatori decât celor chemați să-l judece și nu poate fi declarat nevrednic de scaunul său. Acuzele contra lui trebuiesc examinate și trebuie să se examineze și aceea, dacă congresul nu și-a depășit atribuțiile prin hotărîrea aceasta. Guvernul hotărăște în sensul acesta să se rezolve afacerea.

Președintele ridică ședința la 2 ore.

SITUAȚIA.

— Prin telefon. —

O viitoare disidență din sânul partidului kossuthist?

Ziarul german »Montagsblatt« vestește următoarele:

Partidul kossuthist se află în plină descompunere. Polónyi nemulțumit pentru că a trebuit să plece, unelțește prin clubul *Saskör* din Belváros în contra partidului. Iată unul din rezultatele acestei intrigi:

În cercurile bine informate se crede că în curând fracțiunea Ugron a partidului kossuthist va ieși din partid pentru a întemeia un nou partid radical. Ugron însă nu iese dar, ceilalți prieteni ai săi în frunte cu *Holló Lajos* vor părăsi partidul. Nemulțumirea lui *Holló* provine din faptul că portofoliul justiției a fost destinat din capul locului de către consiliul ministerial lui *Günther*. Singur Kossuth a intervenit în favoarea lui *Holló*. Mai târziu *Holló* a declarat că dacă chiar i-s'ar oferit portofoliul el l-ar refuza. În siguranța acestui lucru, *Wekerle* în ziua de 1 Februarie i-a făcut lui *Holló* o vizită, oferindu-i de formă portofoliul pe care știă că *Holló* nu-l va mai primi. Dela această vizită încoace, *Holló* negociază în chip serios cu prietenii săi pentru dizidența din sânul partidului.

Acțiunea în contra lui Barabás.

Barabás odinioară atât de popular și de sărbătorit a pierdut ori ce popularitate.

În sânul partidului kossuthist din cartierul al VII-lea al capitalei a început o mișcare pentru a-l face să-și dea demisia din postul de președinte al acestui partid și pentru a-l pune în locul lui pe *Lengyel Zoltán*.

Semnele vremii.

Autografele M. Sale.

Mâne seară va apare în foaia oficială autograful prin care Polónyi este dispensat de ministru al justiției și autograful despre numirea noului ministru *Günther*.

Numirea noului secretar de stat va întârzia încă câteva zile.

Nou membru în Casa Magnaților a fost numit deputatul Hertelendy László.

Conferența partidelor coalizate.

Partidele coalizate au ținut astă-seară o conferență, la care a presidat ministrul de comerț Kossuth.

Széll Kálmán și *Rakovsky* au declarat în numele partidelor lor, că au dat răspuns bucuros invitației partidului kossuthist de a se prezenta la conferență și că vor colabora pe viitor bucuros și în armonie deplină pentru binele și înălțarea țării.

Pe urmă s'a discutat proiectul pentru asigurarea muncitorilor.

Alegerea dela Bocșa.

Jandarmi pretutindeni. — Comisile.

Privitor la preparativele guvernului, »Drapelul« scrie:

»*Idil la Bocșa!* Comunele aparținătoare cercului electoral al Bocșei sunt ocupate de jandarmi. Dupăcum e comuna mai mare sau mai mică, vine pe comună 6—8—10—12—16 jandarmi, cari deja de mai bine de o săptămână își petrec amăritele zile pe acolo.

Comitetul central comitatens în ședința sa ți-

nută Sâmbătă în Lugoj a fixat terminul alegerii dela Bocșa pe Joi în 14 Februarie n.

Votarea se va face la trei comisii.

Prezidenți de alegere: *Sussich*, notar public-geșc în Caransebeș, *Tabajdy*, prim-notar comitatens și *Bene* funcționar la societatea căilor ferate austro-ungare.

Viceprezidenți: *Blaschuty*, proprietar în Bocșa, *Pascu*, protopop gr.-cat. în Bocșa și *Domșa*, preot gr.-or. în Duleu.

Din străinătate.

Balotajile în Germania. Ieri au avut loc în 11 circumscripții electorale. Cinci liberali și 6 conservatori și de alte nuanțe au fost aleși. Nici un candidat socialist nu a reușit și au pierdut două mandate.

Berlin, 4 Februarie, Despre rezultatul balotajilor făcute în țara întreagă, până acum se știu următoarele:

La *Greifenhagen* baronul *Steinacker* a învins pe deputatul socialist de până acum *Koersten*; în *Otteuschen* s'a ales liberalul *Garstens*; la *Güstrov* s'a reales *Trantenfels*, conservator; la *Postock* liberalul *Linck* contra socialistului de până acum *Hertzfeld*; la *Malhin* s'a ales conservatorul baron *Maltzan* contra socialistului *Lorenz*; la *Gauderchem* agrarul *Damm* contra socialistului *Galver*; tot așa a căzut și la *Mecklenburg-Strelitz* candidatul socialist. *Până acum socialiștii au pierdut 25 mandate.*

Evenimentele în Rusia. Număroase perchiziții s'au făcut la locuințele lucrătorilor, sute de lucrători au fost arestați.

Două stațiuni pe linia *Vistulei Najentchow* și *Liopoldow* au fost atacate de bande cari au distrus aparatele și au furat banii din cassă. Stațiunea *Kolonia* din apropierea *Varșoviei* a fost de asemenea atacată de hoți, cari însă n'au găsit decât două ruble.

Colonelul de jandarmerie *Bielshi* a fost ucis cu revolverul la o preumblare. Asasinul n'a putut fi prins.

Sociale.

Câte ceva despre sărut.

Contra acestei manifestări de simpatie ori de dragoste, ori mai știu și eu de ce, nimenea nu și-a ridicat glasul, dar nimenea nici nu l-a susținut, ca o operă folositoare existenței noastre. Numai în timpul din urmă câte-un savant *mai bătrân* desigur, l-a ilustrat ca un mijloc inconștient de propagare a microbilor și a boalelor contagioase.

N'am nimic de zis împotriva ucigătoareii acuzații aduse acestui *hoț* sentimental, neavând nici teorie și nici practică medicală, pentru a-l spulbera cu știința, mă declar însă ca cel mai înverșunat dușman al sărutului, cu totul din alt punct de vedere, bazat pe convingeri, ce le voi justifica că sărutul sub forma lui actuală de manifestare e cât se poate de incomod desigur, ba chiar scârbos în cele mai multe cazuri. Ascultați numai și vă veți convinge de adevărul spuselor mele.

N'am aderat niciodată la formele de *bon ton* în societate, când însă împrejurările mă siliau, să fac pe cavalerul, îmi luam inima în dinți și fără să fi citit vr'odată codul manierelor elegante, închideam ochii și mergeam orbește, până eram din încurcatură. Un prieten mă prezintă doamna *M.* Foarte afabil doamna scuzându-se, că e în *negligé* (într'adevăr amândouă mâncile unei bluze subțiri erau sufelcate) îmi întinde mâna albă, pe care instinctiv o duc la buze. Nu știu cum în momentul următor, m'am îngălbenit și cu batista la gură am șters-o pe ușă.

Ce se întâmplase? Stomacul, într'o legitimă indignare, față de escul de politeță al buzelor mele le-a tras o strașnică lecție, dându-le înapoi tot prânzul copios (fusesem invitat la masă) ce așa de rar îi făcuse cinstea, însă cu un gust cu

totul gastric. Și știți de ce? Doamna M. tocmai își scaldase copilul.

Am jurat etern dispreț acestui fel de cunoștință și m'am decis ferm, să mă abțin cu desăvârșire dela asfel de manifestații. Până când într-o zi mânuțele catifelate ale Dșoarei O. au tentat din nou la *supleța* sentimentelor mele de Don Juan. Am ridicat cu mâna tremurândă mânuța fetei și în beția unei fierbințeli dulci și plină de farmec depun deasupra indexului cel mai înfocat sărut, ce s'a lipit vr'odată pe mână de femeie.

Pentru un moment închid ochii, spre a-mi vărsa tot focul de care eram capabil întocmai ca îndrăgostitul Mazarin și când îi deschid, o cere! patru mici curcubeie cernite, erau arcuite la extremitățile degetelor și străluceau cu lustrul negru al unei tave japoneze.

Aceste desgustătoare fenomene din nou mă nenorociseră. Am plecat desolat înătrindu-mi convingerea despre absoluta inutilitate a revărsării, cu totul lipsită de gust a sentimentului omenesc.

Și cu toate astea până astăzi nu m'am putut obține de a deveni jertfa escesului meu de complezență.

Încă un caz va ilustra îndeajuns onoarea, ce o am față de această colosală banalitate, care până acum n'a putut fi ștearsă din legile buneii cuviințe.

Eram invitat la masă de o familie boerească. Respectul ce-l datoram acestei familii, mă făcuse să dau esteriorului meu o culoare, ca cel puțin dacă nu fac fală mesei, să nu necinstesc onoarea ce mi-se conservase din partea familiei. A trebuit deci să întârziu câțeva vreme, consacrată aranjării toaletei. La o oră și jumătate fix urcam primele trepte ale apartamentului amphitronului meu. Când să intru, mă isbesc nas în nas cu o damă care nu miroșia a parfum într'adevăr, avea însă un exterior, pe care în încurcătura meal-am deplasat. Mă reped cu furia recunoștinței la damă, îi apuc mâna cărnoasă și c'un ușor tremur pe buze îi arunc în obraz următoarea frază:

»Doamnă! Sunt doctor Cameleon Popescu, teolog-absolut!«

Ultimul cuvânt l-am îngropat ca într'o pernă de puf în gropița adâncă dela încheetura inelului.

Să putea ca dama în chestie, să nu fie bucătăreasa casei? Ași! Ți-ai găsit-o!

Din acest moment m'am jurat să nu mă mai sacrific. Astăzi nu mă mai tentează nimic, nici buzele roșii ca fraga ale domnișoarei V. — Da, da domnișoară, înzadar îmi faci pe grozava!...

Placă??...

NOUTĂȚI.

A R A D, 4 Februarie 1907.

Vremea. Temperatura se poate socoti în medii la 18°. Din cauza zăpezii căzute termometrul începe din nou să scadă. La direcția căilor ferate s'au anunțat câte va linii înzăpezite.

— **Funerariile lui Vincentiu Babeș.** Ni-se telefonează din Budapesta: Mâne va avea loc un mic ceremonial religios în domiciliul regretatului Vincentiu Babeș și se vor rosti mai multe cuvântări. În numele clubului deputaților va vorbi deputatul național Al. Vajda-Voevod.

Va mai vorbi părintele Gh. Bogoevici, iar părintele Murnu dela biserica grecească din localitate va anunța în cuvântarea sa, că Babeș a fost unul din cei trei români parohieni ai bisericii grecești de aici. Tinerimea universitară română, încă va designa un orator.

— **Știre personală.** Aflăm cu plăcere, că fruntașul nostru dr. N. Oncu, însoțit de doamna și mica lor nepoată, a sosit la Abbazia, unde s'a instalat în otelul »Belle vue«. Clima de acolo va contribui cu siguranță la înțărarea deplină a veneratului fruntaș.

— **Știre literară.** Redacția noastră și-a angajat colaboratori literari cari să ne scrie zilnic foiletoane originale.

Din cauze tehnice povestirea »Corbeiu«, scrisă de maestrul nostru literat Ioan Slavici anume pentru »Tribuna«, va trece la rubrică separată, în care vom publica narațiuni mai lungi și romanuri.

— **Discursurile parlamentare ale deputaților nostri le vom scoate d'aci înainte în extenso, în suplimente separate, cari vor fi alăturate ziurului. Vom începe aceasta dând cele două discursuri mari rostite în zilele ultime de deputații Vasile Goldiș și Al. Vajda-Voevod.**

— **Conferență despre mătăsărit** va ținea azi după-amezi la ora 4 în sala festivă a Seminarului român un emis al ministerului de agricultură din Budapesta, ilustrată cu proiecții de Skiopticon. Conferența va fi publică.

— **Moartea lui Al. Steriadi.** Din București ni-se anunță trista știre despre încetarea din viață a lui Al. Steriadi, directorul reședințelor regale. Bătrânul Steriade este tatăl talentatului pictor Ion Al. Steriadi a cărui expoziție de tablouri a avut în ultimul timp la Ateneu un admirabil succes.

— **Excesele studentești din Lemberg.** Studenții ruteni cari au pornit manifestațiile ostile contra organelor universității din Lemberg au fost dați în judecată. Aproape toate încăperile temniței din localitate sunt îndesate de studenți, al căror număr s'apropie de sută.

S'au făcut perchisișii la locuințele lor și s'au confiscat toate scrisorile și cărțile compromițătoare.

Între deținuți e și un colaborator al unei foi bucovinene. Se știe că rutenii au refuzat depunerea jurământului în nemțește și cereau, să-l facă în limba lor.

— **A doua conferență de pace dela Haga** se va ținea la vară.

— **Președintele Statelor-Unite Roosevelt,** care a fost dăruit cu premiul Nobel pentru propagarea păcii a adresat ministrului de externe suedez Lövlund, președintele comitetului Nobel, o scrisoare de mulțumită, în care-i comunică, că banii, ce i-s'au dat, i-a oferit societății pentru propagarea păcii industriale în Statele-Unite, și zice apoi:

»Pacea între diferitele clase sociale e de o însemnătate tot atât de mare, ca și cea a națiunilor.«

— **Dr. Lueger** este aproape restabilit. El a părăsit patul și a convenit cu membrii municipali.

— **Justiția din țara noastră** o se ajungă proverbială. Iată un caz: nainte de asta cu patru ani directorul nostru, calomniat fiind în murdara fițuică din Timișoara, a dat în judecată pe Măglaș. Ieri dl Russu a primit actul, dela tribunalul din Deva, prin care este înștiințat că s'a făcut cercetarea necesară, s'au cerut dela Timișoara actele privitoare la isprăvile lui Măglaș, ș-acum este invitat să-și formuleze rechizitorul la adresa acuzatului. Măglaș însă e de doi ani mort.

Dacă ar fi fost vorba de-o pâră împotriva vreunui naționalist român, probabil că lucrurile ar fi mers mai grabnic.

O învățătură și asta.

— **A treia conferință populară în Șimleu,** scrie — »Gazeta de Duminecă« — se va ținea Marți, la 12 Februarie, în localul casinei române din loc. Conferențiar va fi dl Vasile Papp, avocat, asesor orf. în pens.

— **O întâmpinare.** Ni-se cere să publicăm următoarele: Referitor la știrile publicate în nrul 11 anul c. al mult prețuitului ziar al Dvoastră, în care cineva dă o mică referadă despre petrecerea din 30 Decembrie aranjată de inteligența română din Capolnaș, în interesul adevărului rog prea stimata redacțiune a da loc următoarelor rânduri:

Ce mai tare mă îndeamnă a răspunde e nota red. care dând crezământ celor înșirate, aduce asupra noastră o judecată foarte aspră și compromițătoare, ce ne jenează cu atât mai vârtos, că noi cei de pe Valea-Murășului în totdeauna am servit cu cinste cauza națională.

Petrecerea a fost aranjată pentru scop filantropic și rugându-se și străinii din C. să fie invitați am satisfăcut prea bucuros, că dacă vreau și ei să concurgă cu sprijin material pentru școala română, contra aceia nu avem nimic; că a fost și un ciardaș, aceasta a fost simplaminte o chestie de complezență. În aceasta se nprinde raportorul și ori din răutate, ori din naivitate îl suflă cât de mare și îi dă comentare tendențioase. Vrea să facă politică.

Adevărul e următorul: o așa petrecere entuziasă rar a fost pe Valea-Murășului. Ilustra familia Mocsonyi afară că a concurs cu patronajul și sprijinul ei, a participat și personal și toată noaptea ș'au petrecut admirabil în jurul nostru.

În pauze s'au ținut mai multe toaste. Părintele Micu a toastat întru sănătatea familiei Mocsonyi. Tânărul Petru de Mocsonyi răspunde și toastează pentru cununa de oaspeți, iar părintele Cărăbaș în cuvinte entuziaste închină paharul pentru poporul român.

Aceste le-am ținut de datorință a le da în publicitate pentru orientarea opiniunii publice. *Bazil.*

— **Români slabi.** Ni-se scrie: Mercuri în 17/30 Ianuarie a. c. a avut loc în comun Voivodint alegerea de notar cercual. Comuna noastră curat românească avea să hotărască soarta alegerii. E regretabil însă, că unii fruntași, cărora le place să dea mâna cu »domni«, în frunte cu părintele S. Popovici și mai vârtos cu capelanul acestuia Ilie Dabiciu, — au zădărnicit și de astădată fireasca manifestare a iubirii și alipirii de neam a românilor nostri.

S'a întâmplat adecă un lucru destul de rar în »vestitul« comitat: Timiș, că am avut și un candidat român, pe care trebuia să-l sprijinim cu toții chiar numai din princip. Trebuia, dar n'a fost, și astfel nu a fost ales românul. Cum să ne mai plângem și cui, că stăpânirea nu ne dă slujbași români?!

Cazul în sine e cu atât mai condamnabil, cu cât eu cred, că nu-i iertat să se scape nici un prilej binevenit, ca și acesta, ci toate să se folosească, pentru de a face o adevărată școală cu poporul nostru românesc în dezvoltarea și întărirea simțului său național. — *au.* —

— **Creștini buni.** La acoperirea cu șindile a sfintei biserici din P. Zăvoeni au binevoit a contribui următorii locuitori de acolo: Nicolae Cucu preot cu 102 cor. 15 fil.; Iuon Cucu a armanchi cu 70 cor. 50 fil.; Maria Cucu, cu 3 cor. 75 fil.; Jurcău Vasile, cu 2 cor. 50 fil.; Precup. Mihuția cu 5 cor. Iosif Blaga, cu 2 cor. 50 fil.; Dance Nicolae, cu 2 cor. 50 fil.; Maria Căndea cu 2 cor. 50 fil.; Țilica Cucu, cu 2 cor. 50 fil.; Raveica Cucu, cu 2 cor. 50 fil.; Lupu Precup, cu 2 cor. 50 fil.; Ioan Cucu a Lupului cu 2 cor. 50 fil.; Primească marinimioșii donători și pe aceeașta cale sincere mulțămiri. Bunul D-zeu să le răsplătească din darul său. Moise Popoviciu adm. ppsc.

— **Necroloage.** Primim următorul anunț funebrel: Intristata familie cu inima frântă de durere, face cunoscut încetarea din viață a mult iubitului lor soț, tată și cumnat Ioan Lupea, paroh gr.-or., care după lungi și grele suferințe, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Marți, în 16 (29) Ianuarie a. c. la 1 oră p. m., în etate de 54 ani și a fericitei căsătorii al 27-lea an.

La boala «VÂNĂ de AUR», diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebuințeze medicamentul «ZERO», căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare.

— Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere. —

La întrebuințare e mai ieftin decât hârtia. Or unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat. BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-52

— Se anunță încetarea din viață a lui *George Tănăsescu*, fost învățător 41 ani, fost președ. comit. parohial etc., în Tohanul-nou.

Fie-le țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

— **Curiosități americane.** Teatrul liric din New-York a avut ideea ingenioasă de a forma pentru serviciul său un corp de gardă compus din 12 tineri americani a căror atribuție este să însoțiască damele singure, cari vin la teatru și cari în lipsa unui conducător refuzau din cauza nesiguranței de a părăsi seara domiciliul. În 20 de minute după cererea telefonică un astfel de «gentlemen» îmbrăcat în uniformă albastră se prezintă la locuința damei ce vrea să fie escortată în siguranță și în schimbul taxei de doi dolari doamna e dusă la teatru de frumosul tinăr. Ce ție și cu americanele astea!

— **Pedeapsa păcatului.** Primim din Sibiu o corespondență prin care ni-se arată, că pe păcătos îl răsplătește Dumnezeu mai curând ori mai târziu după faptele sale.

Un țaran rău de inimă a voit să-i fure unui vecin al său o sumă de vr'o 400 de fiorini, pe care acesta o luase pe o pereche de boi.

Ce face hoțul? Așteaptă proxima Duminecă și când vecinul a plecat cu nevastă-sa la sfânta biserică lăsând numai fetița lor acasă se duce la el și ademenește cu o coroană pe fetiță, ca să-i spuie, unde sunt banii. Fata-i arată și el bagă banii în buzunar. Ca să nu fie însă descoperit, ce-i dă în gând. Să spânzure copila. Leagă deci o frânghie de grindă spunând copilei, că îi face leagăn și-i arată cum să se legene băgând însuși capul în zghiif. Deodată scaunul ce-l avea sub picioare se răstoarnă și tâlharul rămâne spânzurat.

Copila a alergat în grabă la biserică să povestiască despre cele întâmplate.

Autoritățile au făcut anchetă la fața locului.

— **Bătaie în Sobrania din Sofia.** În ședința de Sămbătă a Sobraniei, deputatul Ianov, guvernamental în urma unei scurte polemici cu radicalul Zanov l'a palmuit pe acesta din urmă. Președintele consiliului Petkow, a căutat mai întâi să critice atitudinea lui Ianov, pe urmă însă a justificat-o susținând, că a fost provocată de jînuta deputaților opozanți.

— **Românii stabiliți în Port-Said,** construind pe cheltuiala lor, o mică biserică, au cerut ministerului cultelor din România să dispue trimiterea unui preot român, care să le facă slujba religioasă.

— **Ciumă.** Din Constantinopol vine știrea, că la Djeddah au fost dela 8 Ianuarie 17 cazuri mortale de ciumă.

Concert, petreceri.

Invitare. Balul filantropic, ce se va ține în ziua Trei-Sfinți la 12 Februarie n. în sala »Hotelului Univers«. Venitul curat este destinat pentru »Fondul studenților morboși«.

Comitetul aranjator: Dr. Ioan Rațiu, președinte. Alesandru Ciura, secretar. Oct. Bonfiniu, cassar. Gavrilă Precup, controlor.

Afaceri bisericesti și școlare.

In Diecesa Caransebeșului se publică concursuri pentru ocuparea următoarelor posturi de: **învățători:** în Branești, Coștei, Greovaș, Ferenția și Cebza.

Dela judecătoria și tribunale.

— **Încă un proces de presă.** Vineri i-s'a înmănat domnului Teodor V. Păcățianu o citație a judeului de instrucție dela tribunalul regesc din Sibiu, pentru a se înfățișa înaintea sa, ca să fie ascultat în procesul de presă ce i-s'a intentat pentru — agitație comisă într'un articol publicat în »Telegraful Român«.

— **Procesul nostru** — scrie »Revista Bistriței« — pentru »baterie de presă a fost judecat și la tabla din Cluj, care a schimbat hotărîrea tri-

bunalului de aici, prin care a fost respins actul de acuză al procurorului pentru articolul din Nr. de Paști din anul trecut »Mari mișcări în țară«. Vom avea pertractare.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut nr. 74 din »*Neamul românesc*« al dlui N. Iorga cu un bogat sumar, ce tratează interesele noastre, cu informațiuni de tot felul și tot felul de știri dela românii de pretutindenea.

»*Viața literară și artistică*«, ni dă în nr. 3. pe lângă un sumar literar frumos datorit condeiilor cunoscute de prozatori și poeți și o prea reușită caricatură a simpaticului poet dela Sibiu O. Goga.

»*Sămănătorul*«, nr. 4 ne aduce din partea vechilor lui sprijinitori o dovadă de adevărată activitate literală.

Numerile 1 2 și 3 ale Reuniunii învățătorilor români ce a apare în Arad ne schiează activitatea corpului nostru didactic învățat pe ici, pe colo câte-o bucată literară, restul informațiuni și sentințe învățătoresști.

»*Bunul Econom*« apare în Orăștie. Nr. 3 ne dă date istorice despre tipografiile românești și vorbește de apicultură.

Au apărut: »Cuvântări bisericești« de Massillon Episcop pe Clermont și membru al academiei franceze. Din originalul francez traduse de Ioan Genț protopo greco-catolic în Oradea-mare. Tom. II. format 8° 304 pagini. Cu permisiunea Preaveneratului Ordinariat Episcopesc gr. cat. de Oradea-mare.

În curând va apărea de sub tipar în editura dlui George Bujigan, învățător în Deliblat (com. Temeș) opul bisericesc conces de Ven. Consist. Diecezan al Caransebeșului, — »Cantorul bisericesc«. Opul cuprinde rânduiala tuturor serviciilor bisericești dela vecernie, utrenie și liturgie a serbătorilor de peste an, cele 8 glasuri precum și tipicul bisericesc pentru toate cazurile. Prețul broșat 8 cor., legat în pănură 10 cor., legătură de lux 14 cor. Se poate abona dea-dreptul dela autorul-editor. Formatul octav mare pe 2 coloane, tipar roșu-negru, hârtie fină, — tehnica modernă. Deliblat în 31 Ian. 1907. — Cu stimă: *George Bujigan*, inv.

Economie.

Bilanțul Băncii Naționale. În Monitorul Oficial, acest institut și-a publicat bilanțul general pe anul 1906.

Din citirea lui găsim, că pe lângă dividendele acordate acționarilor în fie-care an, fondul de rezervă a ajuns aproape de indoitul capitalului.

Ca să ai la un capital inițial de 12000000 lei, un fond de rezervă de 22697128 lei 63 bani este o dovadă că instituția a fost condusă cu pricepere și ca pe lângă foloasele ce a adus comerțului și ea a dat și acționarilor foloase neînchipuite până acum în România.

Cuponul de dividend pe anul trecut va fi plătit cu 1:8 lei 50 bani, cu alte cuvinte cei 500 lei capital inițial cât au costat acțiunile la subscriere, au produs aproape 30 la sută.

Dacă adăugăm cheltuielile necesare unui asemenea așezământ, amortizările clădirilor și a diverselor instalații, vom pricepe curând cât de mari au fost beneficiile culese.

Statul cu toate că și-a vândut partea sa de acțiuni, încasează anul acesta suma de lei 790.592 bani 74.

Și din colosala circulație de bănet ce s'a părăndat prin acest institut numai lei 5839 bani 50 sunt în suferință.

Licitații. Comunitatea de avere din Caransebeș publică licitație pentru arendarea poenilor din pădurile Comunității, care se va ținea la forestierile respective în următoarele zile:

La Orșova în 10 Februarie. La Bozovicium în 12 și 13 Februar, la Teregova în 15 Februar, la Ohaba în 17 Februar și la Caransebeș în 21 Februar.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Raport telefonic al »Tribunei«. —

Budapesta, 4 Februarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kilg.)	7-42—7-43
Secară pe Aprilie 1907	6-73—6-74
Orz pe 1907	7-36—7-37
Cucuruz pe Maiu 1907	5-18—5-19
Grâu pe Octomb. 1907	7-77—7-78

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907.	7-42—7-43
Secară pe Aprilie 1907	6-73—6-74
Ovăs pe Aprilie 1907	7-36—7-37
Cucuruz pe 1907	5-19—5-20
Grâu pe Octomb. 1907	7-77—7-78

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slănină	110—111—
Prune uscate de Bosnia 26-50	26-50—17-50
Pezmet de prune	42—43—

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijleci (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
« « « detail	160
Spirit brut en gros	156
« « « detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Din public.*)

Dlui Ioan Dorca, rigorosant în Cluj. Am citit în »Tribuna« nr. 16, că amicul meu I. M. te provoacă să-ți achiziți cambiul, care ție-l'a girat, care apoi s'a improcesat și pentru care s'a și efectuit execuție contra Dlui. Eu nu pricep cum poate pretinde dl I. M. să-ți regulezi dta datoritiile atunci, când știe, că din cele 3600 coroane, cari le-ai primit dela darabanți în cinste, respective pentru usturime, ai să plătești nu numai cvartir și vipt, ci încă și instructor.

Vezi eu am făcut altcum. Când am văzut, că nici promisiunea nu ție-o implinești, nici procesul nu-ți cauzează insomnie, — am achitat cambiul de 400 coroane, care ție-l'am girat la »Victoria«, am plătit și interesele restante dela Iulie 1906, precum și speșele de proces și cererea execuției așa, că acest schimb il poți șterge din evidență. Asta nu-i destul. Iată și promit, că atunci când vei gândi că a sosit oara, — îți mai cinstesc și bani gata, dar numai 3 cruceri. Cuiu și ciocan să ceri dela altul.

Ți trimite voie bună și sănătate Dr. Német, Dr. Marșeu, Dr. Ursu, Papp, Sommer, Koltay, Lányi, Adamik etc. — Alui să fii! Arad, 4 Februarie 1907 n. Nu te salut: Fazecaș.

*) Pentru cele cuprinse în această rubrică, redacția nu primește răspunderea.

Redactor responsabil Sever Bocu.

Editor-proprietar George Nichin.

Ofert de căsătorie.

Un tinăr comerciant în etate de 27 ani, care a absolvat școala comercială și dispune de o avere de 80 mii coroane și venit anual de 8000 cor., dorește cunoștința unei domnișoare sau văduvă tineră de casă bună românească, care are zestre cel puțin 24 mii coroane bani gata. Ofertele de căsătorie împreună cu fotografiile sunt a se trimite la administrația »Tribunei«. Pentru discrețiune răspunde administrația.

3 cuvinte:

Bársony. Ciorap. Szabadság-tér.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA IN 1896.

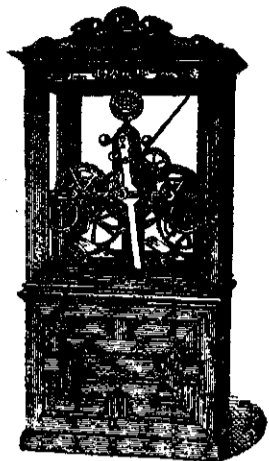

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

G. P. PANTELIĆ in **SEMLIN**
(ZIMONY)

FIRMA FONDATA IN 1854.

FIRMA FONDATA IN 1854

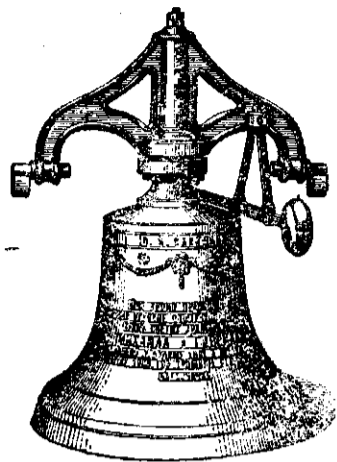
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sîrmă. — — — —

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonie, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comnelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția universală din Paris din 1900, cu scop de studiu.

Mutare de magazin de bere.

Magazia principală a fabricii de bere de Kőbánya, Poporalăi și Timișioară

am mutat-o

— din strada Halász nr. 1 —

în piața Boros Béni nr. 5

vis-à-vis de moara de vapor Széchenyi, ce aduce la cunoștința onoraților mei cumpărători și marelui public.

Cu stimă:

Reusz Sándor.

Telefon pentru oraș și comitat nr. 141.

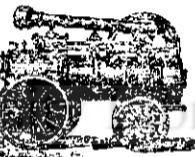
ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL“ și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale de trecat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimetem preț-curente ilustrate gratis și franco.

Nou! Nou!
MOD DE VINDECARE!

Efect neintrecut la vindecarea redcolă a

NERVILOR, MORBURILOR SEXUALE

de piele, de sângeră, siphilis, ananizare, dispoziții de slăbire, impotentină. În urma rezultatelor grabnice și radicale solvirea honorariului pentru vindecare se plătește numai după vindecare. Medicamente după modelul primelor institute de vindecare.

Budapest, VI., Teréz-körút nr. 44 (I. etagiu)

Dr. Mitzger Tivadar.

Sub conducerea proprie — toată ziua deschis.
— Epistoalelor trimise dă răspundere gratuit. —

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramophon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duble mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebuintate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin izvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria

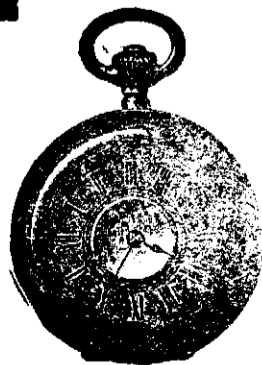
Tóth József,

comerciant de gramophone Corespondență în orice limbă!
Szeged, str. Könyök nr. 3. Noul plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă **juvaericeale** atât pe bani gata cât și

— IN RATE —

pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimite CATALOGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Corespondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

Advocatul **LENTHE GUSZTÁV**
 ș'a deschis
cancelaria advocațională
 în **ARAD**
 Piața Szabadság No 9.

Când se înșală damele mai tare?
Dacă își comandă corsetele lor prin colportătoare!

Căci în cazurile cele mai dese nu sunt bune. Poștiți și osteniți până la mine, unde se pregătesc croinzile cele mai la modă și cele mai potrivite.

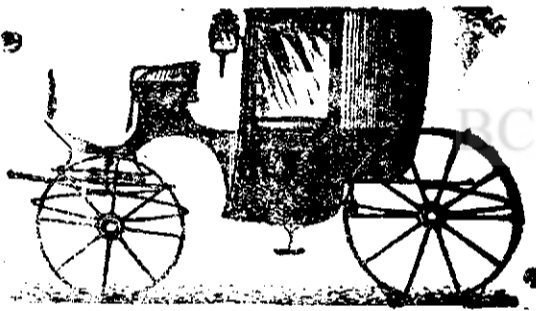
Corsete gata, îndreptătoare de talie, ce le vind în prețuri foarte ieftine.

Cer deplina încredere a prea stimatelor doamne cu toată stima

PILCZ IRMA

pregătitoare de corsete

Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Nrul telef. 489.

Prima fabrică de căruță de pe câmpie
Ij. Hodács János

SZEGED Strada Ristisza nr. 4.
 (Urmarea str. Maros)

Magazin mare permanent din diferite
caruțe noi domnești

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte
 avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, săniile ect. ect. ...)

Catalog ilustrat în cinstă și fără porto.

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „ȘCOALA” de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

V A G A P Á L

fabricant de cimbaimă și de mnzice

M A K Ó (casa proprie).

„Laboratoire Cosmetique Matilde“

Contra catarelor cele mai învechite a le
ofticeii,
 mai folositor e decât ori și ce altel siru-
 pul de brad Castillio. Alină tusa, încetează
 asndările de peste noapte, patentează
 apetitul bolnavului, încetează scui-
 pare de sânge. Prețul unei sticle 2 cor.
 40 fil. În casuri de tot grave și pilulele
 „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

47 Klgr. cântărea
 dl Dr. Gera Attila din Volo-
 sánka, care din tubercu-
 losă s'a vindecat prin siru-
 pul de brad Castillio și de
 sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Klgr.

Pentru anemici, femei în galbănare, pe cari ti doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent ti doare capul slabilor, cari doresc că se îngrășe și în-
 crească, cel mai bun medicament e „SYR
 HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.
 Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele bolnavă de consumțiune, rog cu reîntorcerea poștei încă două sticle. Nandrassy D. Mihály, preot, com. Gömör, R'estér, u.p. Ochitina.

On. Dle! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela D-ta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințezi

CREMA-ALIFIA-
 SAPUNUL PUDRA
MATILDE 1 coroană.
 1 cor. 60 f.
 80 fileri.
 1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimit!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă
 la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)
 HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Caut tovarăș

pentru o firmă

ce sustă de 50 de ani, cu o învârtire bună,

ce aduce la an un venit sigur de 10%.

Tovărășul are se depună 30 de mii de cor, pentru amplificarea firmei.

Detailuri dă administrația.

**Dacă vrei să cumperi
 ghetete bune și țititoare**
 ve lănează prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetete pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

P. J.

Avem onoare a anunța prea on. public ș. mult stimaților nostri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz.

în strada Jozsef főherczeg nr. 11.
 casa MULLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin ca cel de până acum suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră cliență cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea on. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă:

Kilényi C. és T-sa

La plumbul vânător — József főherczeg-ut nr. 11.

Vițe nobilitate

ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima pepinerie cu vițe nobilitate de pe Târnave

Proprietar FR. GASPARI, Mediaș 19 Ardeal

Singură în toată Ungaria, care au liferat mușteriiilor vițe nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai esclusiv la această școală de vițicultură se capătă cele mai bune vițe de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vițe.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis. cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

dela 1 August

am fost siliți a ne strămuta prăvălia noastră **din Andrásy-tér 22**

în Szabadság-tér nr. 14

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul PORTER.)

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai de parte sprijinul D-Voastre

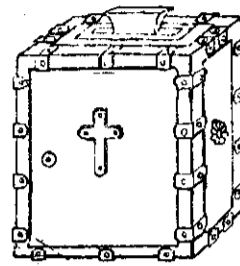
Cu stimă:

Iustin Olariu,

conducătorul Societății Căltunurilor
Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

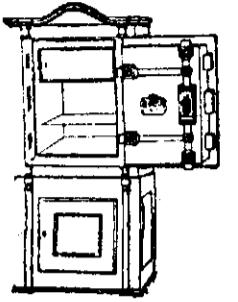
Fabrică de casse de bani și tresore a lui GELLÉRI ÉS SCHULLER Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani sculte de foc și spargeri paxe de bani pentru biserici, dulapuri

(scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu pereți îmbrăcați în otel.

Mare magazin permanent.
Catalog gratis și franco.

Liferantul de lumini de ceară a diezei catolice din com. Bihor și Silăgy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef pregătitor de lumini de ceară NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public, fabricațiunile sale de lumini de ceară, lumini de ceară de I-a calitate bucata 4-80 Cor. II-a calitate 4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici, albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cununie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la 100 Cor. — Cea mai fină tămăie din Egipt, prima 2-40 Cor. secunda 1-80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de flori în cano de tinichea indeosebi pentru biserici. Klgr. 96 fil. — Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din steariu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă o esecut prompt, pachetare nu se cumpără și dela 5 Klgr. în sus expediția e francată.

Miere și ciâr așgalbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Onor. Public!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am în atelierul meu din

Temesvár-Józsefváros
Bonnáz-utca Nro. 18
MARE DEPOZIT

de mașini de cusut, biciclete
și biciclete cu motor

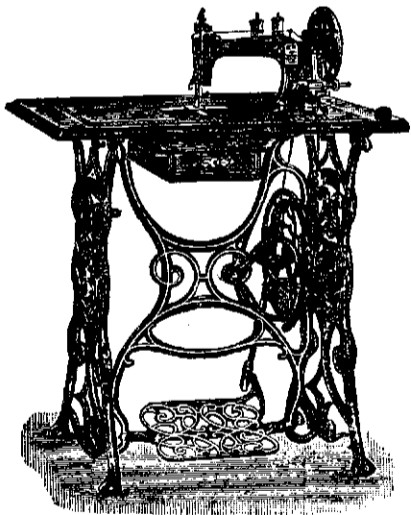
de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai moderate. — Mai departe atrag atențiunea on. public asupra

lucrătoarei mele,

în care se reparaază de măestrii specialiști tot felul de mașinării punctual și foarte ieftin.

Cu stimă:

WALLACHY ÁRPAD, mașinist.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canale; mai departe șghiaburi (vălai) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de piatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lucrări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe corporisuri à la Erernit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, cătran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminaru.

Első szegedi len-áru damast és műszövéde

Csecs Mihály
SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

Tipografia „Tribuna“

Proprietar: GEORGE NICHIN

Arad, str. Deák Ferenc 20

Rugăm pe toți abonenții, să binevoiască a lăți ^{și} „TRIBUNA“ în toate părțile, că numai așa putem lupta spre binele neamului românesc!

Cereți „TRIBUNA“ la cafenele, la casine!!

Cereți un număr de probă!

Abonamentul se vede în fruntea ziarului!!

Băncile românești, Oficiile parohiale, advocații, comercianții, măestrii, preoții, învățătorii se nu dea banii la străini pentru tipărituri, ci se procure toate cele de lipsă la Tipografia „TRIBUNA“, unde se fac tot felul de tipărituri dela cele mai mici până la cele mai mari, fine și pe lângă prețuri moderate.

Tipărituri și opuri putem face în ori ce limbă!

Pentru ziarul „Tribuna“ anunțurile le primește Administrația pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Să sprijinim instituțiunile românești!!

CONVOCARE.

Deoarece ziarele oficiale ale societății noastre »CRIȘANA« au întârziat cu publicarea la timp a convocării adunării generale ordinare, prin aceasta convocăm de nou

a XVI-a adunare generală ordinară

pe 24 Februarie eventual 3 Martie n. a. c., la 2 ore p. m. în localul societății din Brad.

O B I E C T E L E :

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Constatarea împlinirii prescrișilor din §§-ii 46 și 72 ai statutelor.
4. Raportul direcțiunii și al comisiunii de supraveghiere pe anul de gestiune 1906.
5. Deciderea asupra conturilor anuale și a distribuirii profitului curat.
6. Alegerea a 3 (trei) membrii în direcțiune pe 3 ani cu observarea §§-lor 53 alin. 2, și 60 alin. 4 din statute.
7. Alegerea a 5 (cinci) membrii în comisiunea de supraveghiere pe 3 (trei) ani cu observarea §-lui 77 din statute.

În lipsa membrilor receruți în sensul §-lui 47 alin. 2 a statutelor, — adunarea se va ține în 3 Martie st. n. la locul și timpul indicat. Membrii pot lua parte în persoană, sau prin plenipotențiații lor, în sensul §-lui 48 din statute.

Numărul membrilor înscriși cu 31 Decembrie 1906, au fost 133 cu 1017 părți fundamentale. — Numărul membrilor noi, intrați în decursul anului 1906, au fost: 9. — Din societate au eșit în acel an: 5 membrii.

Numărul părților fundamentale depuse în acel an au fost 17. — Nu s'a abzis în decursul anului nici o parte, nici nu s'a replătit nici una.

B r a d, la 1 Februarie 1907.

D irectiunea societății de econ. și credit „Crișana“.

Active.			Contul Bilanțului.			Passive.		
Cassa — Kézpénz	20981	56	Părți fundamentale — Törzsbetétek	100604	—			
Escompt de cambii — Váltó tárcza	319172	80	Fond de rezervă — Tartalékalap	103548	09			
Imprum. pe obligații — Költvény kölcsön	621007	09	» » » spec. — Külön tartalékalap	7772	48			
» » hipotecă — Jelzálog	134613	52	Depuneri — Betétek	847138	63			
Depuneri proprii — Saját betétek	32700	74	Reescompt — Visszleszámitolás	140000	—			
Realități — Ingatlanok	126761	38	Diverși creditori — Hitelezők	8151	62			
Mobilier — Felszerelés K 821'35			Interese tranzitorii — Átmeneti kamat	18353	59			
după 10% amort. — 10% leir. után » 82'13	739	22	Profit transpus — Átvitt nyereség 1000.—					
Acțiuni — Részvények	2000	—	Profit curat — Tiszta nyereség 39391'04	40391	04			
Anticipațiuni — Előlegek	1000	—						
Diverși debitori — Különféle adósok	6983	14						
	1265959	45		1265959	45			

Debit.			Contul Profit și Perdere.			Credit.		
Interese de depuneri — Betéti kamatok	42417	24	Interese de escompt — Leszámit. kamat	31983	08			
» » reesc. — Visszleszámit. kam.	7465	90	» » obligații — Kötvény	46255	84			
Salare — Fizetések	6830	—	» » hipotecă — Jelzálog	10252	04			
Spese Registre, porto etc. — Költségek könyvek porto stb.	2342	71	Chirii și arindă de pământ — Ház és földbér	5008	71			
Contribuțiune — Adó	7928	67	Inter. de dep. propr. — Saját betéti kam.	2119	67			
10% dare de dep. — 10% adó betétek után	4241	73	Proviziuni — Dijak	10849	23			
10% mort. din mob. — Felszer. leírás	82	13	Diverse — Különfélek	5030	85			
Remunerațiuni — Jutalék	800	—	Profit transpus — Átvitt nyereség	1000	—			
Profit transp. — Átvitt nyereség 1000.—								
Profit curat — Tiszta nyereség 39391'04	40391	04						
	112499	42		112499	42			

B r a d, 31 Decembrie 1906.

Petru Rimbaș m. p. director.-csec.,

Alexandru Draia m. p. cassar,

Adam Damian m. p. contabil.

DIRECTIUNEA:

Vasile Dămian m. p. președinte,

Dr. Pavel Opreșă m. p. v.-președinte,

I. German m. p.,

A. Roman m. p.,

D. Sida m. p.,

N. Bedea m. p.,

Stefan Albu m. p.,

Ioan Câmpean m. p.,

Nicolae Obedeu m. p.,

Subsemnata comisie de supraveghere am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă și în conzonanță cu registrele societății.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Petru Gligor m. p.,

Dr. I. Radu m. p.,

Vasile Boneu m. p.,

Ioan Perian m. p.,

Enea A. Joldea m. p.